

Proti-ameriško gibanje v Argentini. - Potres v Manila.

SOVJETSKI AGENTI IN ŠPANSKI BOLJŠEVIKI HUJSKAJO V JUŽNI AMERIKI PROTI ZED. DRŽ. — MEHINKANCI DELAJO NAČRT ZA REŠITEV VERSKEGA VPRAŠANJA. — V MEHIKI OBEŠAJO KATOLICANE. — CALLESOVI VLADI SO URE ŠTEJE.

Buenos Aires, Argentina. — Po celju južni Ameriki se čuti veliko gibanje proti Zed. drž., katero podžigajo sovjetski agenti in španski boljšeвики. Vse to radi ameriške intervencije v Nicaragua.

Latin-America Union, to je organizacija, ki šteje veliko število članov, je po vsem mestu v Buenos Aires nalepila letake, na katerih ščuvajo proti Ameriki. Imenovana organizacija je tudi priredila velik shod, na katerem je bil glavni govornik Arturo Orzbal Quintana, ki je sovjetski propagandni ravatelj v Argentini. Vršile so se tudi proti-ameriške demonstracije, ki so sledile shodu.

Ves komunistični svet je proti Zed. drž., kakor še nikoli prej. Vse to radi intervencije v Nicaragua.

Mexico City, Mehika. — Prisiljena od notranjih nemirov v Mehiki, ki so naperjeni proti tiranskemu režimu Callesa, je vlada izjavila, da bo rešila versko vprašanje enkrat za vselej. Vsi prelazi v Mehiki, se morajo vsaki dan registrirati pri notranjem ministru. Tajnik mehiškega katoliškega episkopata, Diaz, je na potu proti Zed. drž.

Stališče glede spora inozemskih oljnih magnatov in mehiške vlade, je nespremenjeno. Generalni pravdnik ima zadevo v rokah, to je tistih kompanij, ki se nečejo pokoriti novi postavi. Mehikiški advokati, ki zastopajo interese inozemcev, so dobili migljaj od ministrstva industrije, naj ne pozabijo — da so najprvo Mehikanci — potem šele advokati. Težko jim bo služiti dvema gospodoma — mehiškemu patriotizmu in inozemskemu kapitalizmu, ki izkorišča oljne vrelce v Mehiki.

Mexico City, Mehika. — Neke ameriški lovci, ki so se nahajali v okolici Cuautla, v državi Morelos, so izpovedali, da so našli na trupu katoličana, ki so bila obešena na drevesih in brzojavnih drogih. Vseh trupel so našli 142. V smrt so morali za svari drug. Neko drugo poročilo se glasi, da so oblasti obesile 14 katoličanov v La Venta in sedem v Ajuscu.

Uporniki so še vedno aktivni. V sredo so dobili v svoje roke mesto Durango in Taxco v državi Guerrero.

Po zadnjih tozadevnih poročilih posnemamo, da se je mehiško ljudstvo v desetih državah uprlo Callesovi tiranski vladi, katero hočejo strmoglaviti. Bivši provizorični predsednik Adolfo De la Huerta, se v kratkem vrne v Mehiko, kjer bo vodil revolucionarje proti Callesu, kateremu so ure štete.

Kakor plamen — tako se širi revolucionarno gibanje po celju Mehiki. — Za vsako delo se dobi plačilo — tudi tiran Calles bo dobil svoje!

— Varšava, Poljsko. — Tukaj so oblasti zaprle 118 ukrajinskih komunistov. Devet izmed njih je bilo obsojenih v smrtno ječo.

FRANCOSKA STRAŽA NA MEJI.

Francija je nezaupljiva, pošilja čete na italijansko mejo. — Francozi živijo v strahu, da bodo fašisti napadli na meji.

Nice, Francija. — Višji državniški Francije in Italije, so nedavno razglasili, da je na francosko-italijanski meji mir in ni nobenega povišja za vzemirjenje. Zadnji dogodki pa pokazujejo, da temu ni tako — Italija kakor Francija ojačuje čete na meji — v nezaupanju ena drugi. Tekom zadnjih šest tednov, je francosko vojno ministrstvo poslalo na mejo nekaj svojih najboljših čet. Poleg tega imajo Francozi na meji nakopičenega vse polno vojnega materijala in modernih vojnih naprav. Poročilo pravi, da je pomagalo; ko so prispele na mejo nove francoske čete, je takoj zavladal na oni strani mir. S tega se da sklepati, da niso zadnje čase fašisti na meji mirovali.

Vsplošnem, pravi poročilo, ni nobenega vzemirjenja na meji. A poznavalec ondodnih razmer pravi, da je treba le nekoliko dalje iti od meje v Italijo, pa takoj opazi proti-francosko gibanje. To pa je Franciji dobro znano, zato pa ima stražo na meji.

CHARLIE V VELIKIH SKRBEH.

Chicago, Ill. — Kakor skesan grešnik, tak je zgledal na postaji v Chicagu, Charlie Chaplin, kine igralec, katerega toži njegova žena Lita, za ločitev zakona. Prejšnji dan je bilo poročano, da se je izognil vsemu in nekam izginil, kar pa seveda ni bilo resnica. "Grožno je, grožno!" Tako je rekel poročevalec, ki so ga obstopili na postaji in ga slikali. V Chicagu je prišel v sredo večer ob 9:15. Ko je vlak privozil v postajo, je Charlie čakal, da so vsi potniki odšli, potem je šel stopil z vlaka. S tem pa seveda ni mogel potegniti novinarje, ki so v takih slučajih zelo potrpežljivi. Niso pa dosegli svojega namena, kajti Charlie ni hotel podati nobene izjave. Vso imetje Charlija je pod kontrollo oblasti; detektivi, ki jih je najela Lita, imajo v svojih rokah Charliejevo rezidenco, v kateri je štirideset sob.

VEČ POTRESNIH SUNKOV ČUTILI V MANILA.

Manila, P. I. — V četrtek zjutraj so potresni sunki, ki so sledili eden drugemu, povzročili veliko vzemirjenje med prebivalci v Manila. Še huje se je pa treslo ob zapadnem obrežju Luzona in severno od mesta Manila. Potres je napravil nekoliko škode, človeških žrtev ni bilo.

DEČEK, KI PIŠE OD DESNE PROTI LEVI.

Na sliki vidimo Willie Cozens-a iz Londona, starega šest let, ki je popolnoma normalen, a neka bolezen mu je pustila napako, da piše od desne proti levi, kar se lahko čita v ogledalu. Zdravniki se bavijo s tem slučajem.

POGAJANJA ZA MIR V NICARAGUA.

Ameriški admiral naprošen za posredovalca med vlado Diaz-a in liberalci pri mirovni pogajanjih, kar pa ne odobrujejo liberalci.

Managua, Nicaragua. — Nič drugega ne bodo dosegli z boji v Nicaragua, kakor samo to, da bo republika postala siromašna — navadno ljudstvo bo nosilo največje breme, kakor je to v takih slučajih povsod. Tudi voditeljem bojujočih se strank je menda znano, zato se je začelo gibanje za mir. Prvi tozadevni poizkusi so se izjalovili. V vrstah upornikov — to je liberalcev, katere vodi Juan B. Sacasa, ki se je proglasil za predsednika, je prišlo do razkola.

Predsednik Adolfo Diaz, katerega so posadili na predsedniški stolček konservativci in je njegovo vladno priznala tudi vlada Zed. drž., je pri volji vse storiti, samo, da bi se prenehalo s sovražnostmi in zopet vzpostavilo red v republiki. Kontreadmiral Latimer, ki poveljuje ameriskemu brodom v Nicaragua, je bil naprošen za posredovalca pri mirovni pogajanjih. Sacasa, ki sovraži Zed. drž., pa tega neče.

Sacasa se čudi, kaj je privedlo predsednika Coolidgea do tega, da vstraja na stališču, da se mora Diazova vlada obdržati na površju. Pravi tudi, da mu ne kaže drugega, kakor od predsedništva odstopiti, ker on se ne more postaviti v bran sili Zed. drž. Pripomnil je tudi, da imajo pri celi stvari svojo roko vmes ameriški bankirji.

INFLUENCA V TOKIO; MNOGO OSEB MRTVIH.

Tokio, Japonsko. — V Tokio hudo rogovili influenza; v teku desetih dneh je umrlo 690 oseb, največ otroci. Epidemija obrežju Luzona in severno od mesta Manila. Potres je napravil nekoliko škode, človeških žrtev ni bilo.

ANGLIJA SE OBOROŽUJE NA MORJU.

V tekočem letu bo Anglija gradila nove bojne ladje; izvežbala bo tudi večje število moštva. — Izdatki za leto 1927 so določeni na \$48,250,000.

London, Anglija. — Anglija hoče imeti največjo besedo na morju, to je že stara pesem. Po takozvani washingtonski pogodbi, je pometala nekaj parnikov med staro šaro — mesto teh, bo pa to leto gradila nove, za kar je določena vsota \$48,250,000. Lansko leto je Anglija izdala za mornarico le \$290,500,000. Nov mornariški program zahteva 18 novih bojnih ladij, ki morajo biti dogotovljene do konca fiskalnega leta. Anglija ima sedaj 103,125 mornariških častnikov in mornarjev; to število bo pa kmalu pomnoženo, da bo dovolj trenirane moštva, ko bodo ladje dograjene.

Leta 1928 pa namerava Anglija zgraditi še večje število bojnih ladij. To bo seveda pri drugih narodih izzvalo bojazen in bodo tudi gledale nato, da ne bodo zaostale in po svoji moči izboljševale svoje mornarice.

BIVŠI DELNIČARJI FORDOVE KOMPANIJE SE BRANJO.

Detroit, Mich. — Huda prede bivšim delničarjem Ford Motor kompanije, od katerih hoče vlada potom davkov iztirjati od njih 81 milijonov dolarjev, čemur se pa z vso močjo upirajo, ker so že prej plačali 20 milijonov dolarjev. Sodišče bo seveda imelo zadnje besedo — vmes pa tudi advokati, ki se takih sodnih razprav zelo vesele. Pravijo, da je to ena izmed največjih tozadevnih obravnjav v deželi, kar jih je še bilo. Nerednosti, katerih se sedaj zagovarjajo, so nastale takrat, ko je Ford pokupil delnice.

KRIŽEM SVETA.

— Kopenhagen, Dansko. — Tudi po Danskem je razširjena influenza; kralj Danske se nahaja v postelji, ni pa nevarno bolan.

— Pariz, Francija. — Za predsednika francoske posl. zbornice, ki je začela svoje redno zasedanje, je bil izvoljen socialist, poslanec Fernand Boisson.

— Buenos Aires, Argentina. — Tukaj vlada huda vročina; toplomer kaže 98 stopinj nad ničlo. Mnogo oseb je radi vročine obolelo in so iskale pomoči v bolnišnicah.

— Dunaj, Avstrija. — Ruski in bolgarski komunisti so napadli rumunsko stražo na meji v Bugac in ubili enega vojaka, devet pa ranili.

— Montreal, Que. — 100,000 ljudi se je vdeležilo pogreba žrtev, ki so prišle ob življenje, ko je izbruhnil ogenj v gledališču.

— Jacksonville, Fla. — Huda slana in mrzli veter je v večih krajih Floride napravil mnogo škode na pridelkih.

"BIG NAVY MEN" ZMAKUJEJO.

Coolidge se je moral podati tistim, ki pravijo, da je naša dežela v nevarnosti, ker je nje obramba preslaba.

Washington, D. C. — "Big navy men" so pridobili nekaj prijateljev in predložili kongresu predlog, v katerem zahtevajo 8 milijonov dolarjev več, kot je dovolila administracija v proračunu za vojaštvo. Ker so advokati za večjo mornarico in za zboljšanje razmer v armadi pridobili nekaj prijateljev, je skoro gotovo, da bodo dosegli kar zahtevajo.

Predsednik Coolidge se je podal nekoliko in svoje stališče spremenil, ne pa veliko. Strinja se s tem, da se kupi več mul in konjev, pa tudi, da se dovoli vsota \$310,000 za nova poslopja v West Point, katerih v resnici potrebujejo. Poleg tega je tudi dovolil potrebna sredstva za nabavo dvajsetih letal.

CHICAGO V SNEGU.

Chicago, Ill. — Naše mesto je obiskala pravcata zima. Snega je padlo veliko; promet je zelo oviran. Tisoče delavcev je zaposlenih pri odmetavanju snega, kar bo mestno blagajno znatno olajšalo. Sneg je začel padati v sredo popoldan, ni pa ponehal še v četrtek večer. Populična železnica je bila zelo prizadeta; tudi nadulčna ni mogla voziti z običajno brzino.

Kansas City, Mo. — Od tukaj poročajo o hudi zimi; snega je padlo veliko; prizadet je ves vzhodni zapad.

POZOR! POZOR!
Dobili smo novo zalogo DRUŽINSKE PRATIKE. — Vsi oni, ki so povpraševali po njej in oni, ki jo še žele dobiti, naj se obrnejo do nas in poslali jo bomo takoj!
"AMER. SLOVENEK"
1849 W. 22nd St., Chicago

Iz neodrešene domovine.

KAJ PRAVI ITALIJANSKI DIKTATOR O JUGOSLOVANSKO - ITALIJANSKEM SPORU. — NAPETOST PROTI JUGOSLAVIJI NA REKI. — DRUGE ZANIMIVE VESTI.

Mussolini o italijansko - albanski pogodbi.

Rim, 18. dec. — Večerni listi prinašajo izjavo, ki jo je dal Mussolini dopisniku pariškega lista "Figaro," čigar lastnik Cotti nadaljuje časopisno kampanjo za zblizanje med Francijo in Italijo. Na vprašanje glede ogrožavanja Nizze in Korzike od strani Italije je rekel Mussolini: "Vest o nameravanem napadu na Nizzo in Korziko, je kakor otroška miš, ki ne more stati pokonci." Glede italijansko - albanske pogodbe pa je dejal Mussolini: "Jaz si nisem nikdar niti za trenutek mislil, da bi mogla italijansko-albansko pogodba, ki bo registrirana pri Društvu narodov v Ženevi, motiti razgovore v Ženevi. Albanija vzbuja veliko pozornost Italije, ki ima v Albaniji svoje interese. Toda njena teritorialna integriteta in njena neodvisnost se bo strogo spoštovala. Pogodba, ki naj precizira in uredi vse točke, ki interesirajo Italijo in Albanijo v njuni sedanjih in bodočih odlošajih, je bila potrebna." Toda v tem ni ničesar in nikdo ne sme v tem videti kaj takega, kar bi moglo vzbuditi vzemirjenje. Italija ima potrebo delati: to je vse. In mi enostavno zahtevamo, da nas pustijo v miru."

Reka, 18. dec. — Zadnji čas se čuti v tukajšnjem ozračju velika napetost proti Jugoslaviji. Jugoslovanski konzulat je močno zastražen, istotako meja. Italijanski uradni činitelji izjavljajo, da te odredbe nimajo zunanje političnega ozadja, marveč so se ukrenile zato, da se beguncem prepreči neopažena vrnitev odnosno, da se sumljivim elementom onemogoči beg.

Kvestura je jugoslovanske mu dijaštvo prepovedala nošenje dijaških čepic. Tem povodom je došlo med našim in italijanskim dijaštvom opetovano do spopadov. Vmešavali so se tudi karabinerji. En naš dijak je težje ranjen.

Strašna družinska tragedija.

Nedavno se je v Dornbergu na Goriškem obesil krojač Fr. Mlečnik, ki je bil veliko let vratar v goriškem semenišču. Kmetje, ki so šli na delo, so ga našli na drugem bregu Vipave, obešenega na črešnji. Značilno je, da se je obesil na njivi, ki je last njegovega brata, ki je ostal doma na premoženju; ljudje pravijo, da je naredil to nalašč, ker ga baje brat ni hotel podpirati. V zadnjem času se je nahajal namreč v veliki stiski in tudi v pismu, ki so ga našli pri njem in ki je bilo naslovljeno na njegovo ženo, pravi, da ga je beda dovela do tega žalostnega koraka. Tudi bratu je pisal pismo, a je bilo neumljivo in je že kazalo znake slaboumnosti. Truplo nesrečnega, ki zapušča tudi enega otroka, so spravili v kapelo na pokopališču, kjer ga

je tudi domači župnik blagoslovil, preden so ga položili v grob. A tragedije ni tu konec. Par dni pozneje je nesrečna žena, ki nosi pod srcem že drugo bitje, čigar oče je tako žalostno končal, pričela večkrat padati v nezavest; stanje se ji je vedno slabšalo in sedaj kaže že znake prave božjosti.

Radi razžaljenja Mussolinija obsojeni.

Nedavna sta bila zopet dva Slovenca obsojena radi žaljenja ministrskega predsednika na težko ječo. Cirilu Hojaku, staremu 30 let, iz Čepovana, je goriški tribunal prisodil 1 leto in 10 dni ječe in 1000 lir globe. Ovadil ga je domačin Štefan Šuligoj. Bardaž Ludvik iz Dolenje Tribuše pa je dobil 8 mesecev in 20 dni. Ne mine tedna, da bi kateri Slovenec ne prišel v ječo radi "žaljenja ministrskega predsednika." Če pojde tako dalje, bodo goriški zapor kmalu polni in novi goriški prefekt bo imel prav lahko delo z upravljanjem goriške pokrajine. Kako se vršijo procesi proti tem obtožencem, g. Mussolini menda ne ve. Bivši kanalski župan de Angeli (Slovenec) je bil obsojen nedavno na 8 mesecev ječe ravno radi tega, ker je prebelil lastno hišo, ki so jo krasile številne Mussolinijeve glave, ki so jih fašistovski provokaterji na zid "naslikali," in neki slovenski list, ki je poročal o tem procesu, je bil zaplenjen! Pred nekaj tedni je stala pred tržaškimi sodniki neka ženska tudi radi "žaljenja ministrskega predsednika." Zagovorniku se je posrečilo dokazati, da je bila ženska žrtev podlega obrekovanja, ki je izviralo iz čisto zasebnih nagibov. "Kam pa pridemo, ako bo lahko vsaka baba spravila v ječo svojo nasprotnico v Mussolinijevem imenu!" je vzkliznil zagovornik. Tržaško sodišče je obtoženko tudi oprostilo in državni pravdnik sam se je pridružil zagovornikovim izjavam.

DENARNA NAKAZILA

ZA JUGOSLAVIJO, ITALIJO, itd.
Vaša denarna pošiljatev bo v starem kraju hitro, zanesljivo in brez obdika izplačana, ako se poslužite naše banke. Dinarje, ozir. lire smo včeraj poslali po teh-le cenah:

500 Din	\$ 9.45
1,000 Din	\$ 18.60
2,500 Din	\$ 46.25
5,000 Din	\$ 92.00
10,000 Din	\$ 183.00

100 Lir	\$ 5.20
200 Lir	\$ 10.10
500 Lir	\$ 24.25
1000 Lir	\$ 47.50

Pri večjih svotah poseben popust. Poština je v teh cenah že vračunana.

Zaradi nestalnosti cen je nemogoče vnaprej cene določevati. Merodajne so cene dneva, ko denar sprejmemo. Nakazila se izvršujejo po pošti ali pa brzojavno.

IZVRŠUJEMO TUDI DENARNE POSILJATVE IZ STAREGA KRAJA V AMERIKO.

Pisma in pošiljke naslovite na:
ZAKRAJŠEK & ČESARK
445 W. 42nd ST., NEW YORK, N. Y.

AMERIKANSKI SLOVENEK

Prvi in najstarejši slovenski list
v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj,
podeljov in dnevo po praznikih.

Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Telefon: Canal 0098.

Naročnina:
Za celo leto \$5.00
Za pol leta 2.50
Za Chicago, Kanada in Evropo:
Za celo leto 6.00
Za pol leta 3.00

The first and the oldest Slovene
newspaper in America.
Established 1891.

Issued daily, except Sunday, Mon-
day, and the day after holidays.

Published by:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Phone: Canal 0098.

Subscriptions:
For one year \$5.00
For half a year 2.50
Chicago, Canada and Europe:
For one year 6.00
For half a year 3.00

DOPIŠI važnega pomena za hitro objavo morajo biti doplačani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevnim, ko izide list. — Za zadajo številko v tednu je čas do četrtke dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Kdo je kriv?

Za nevero in protiverstvo med našim narodom tukaj se navaja več vzrokov. Voditelji katoliškega dela našega naroda tukaj posebno radi vračajo krivdo na protiverske, fanatične urednike časopisov in na propagatorje protiverstva med nami. Ti so zapeljali del našega naroda. Ti so krivi. Tako in enako se trdi.

Ako vprašate navadnega brezverca ali protiverca, zakaj se je izneveril veri v Boga, vam bo ta ponosno odgovoril: "Izobrazba! Moja izobrazba, ki sem jo dobil, me je privedla do tega in po tej sem spoznal, da je vera v Boga navadni humbug. V starem kraju so nas držali v ignoranci, tukaj pa se je nam pojasnilo in razjasnilo. Izobražen človek ne more verovati. Verjamejo le tisti, katerih pamet ni posebno bistra, in pa tisti, kateri ne znajo sami misliti." Trditve voditeljev katoličanov, omenjena gori, je le deloma pravilna. Trditve navadnega protiverca ali brezverca, ko se sklicuje na izobrazbo, pa je naravnost smešna in otročja, ker vzrok njegovega protiverstva ali brezverstva je sicer mogoče tudi drugi, ali v največ slučajih je kriva tega navadna ignoranca. Ignoranca pravim zato, ker naš narod pač ni tako splošno izobražen, da bi potom znanstvenih teorij se dal premočiti, čeravno so te krive tega, oziroma, katero jih nalašč zato priobčuje in oznanja za pravo resnico.

Ker pa, kakor sem rekel, naši navadni protiverci niso niti zmogni razpravljati o tem in misliti pa, da so, se torej zelo motijo in varajo, postajajo taki vsled tega le veliki ignoranti. Te ignorance pa so v veliki meri krivi tudi voditelji katoličanov vsled njih brezbrzičnosti in nemarnosti. Namesto, da bi se bili energično potrudili ustaviti rast iste že takoj ob početku, ko se je začela razvijati med narodom, se niso menili zato. — Vsakemu je znano, hočem reči, vsakemu trezno mislečemu človeku, da se med učenjaki in znanstveniki dobi večina verne ljudi, pa tudi brezverce in celo fanatične protiverce. Taki protiverci uporabijo svojo spretnost, zvijačnost in pretkanost, s katerimi skujejo svoje teorije, navidezno zdrave, verjetne in mikavne, katere naj bi pokazale vero kot neumnost in supersticijo. Naši protiverski fanatiki seveda takoj planejo na vsako tako teorijo kot lačni volkovi ter hitro kopirajo v svojih listih. Znanstvenik je govoril, pravijo, in ljudje, navadni ljudje, mlačni v svoji veri ali že več ali manj navzeti brezverstva, kaj radi pokimajo: "Glejte! Znanstveno je dokazano, da je vera humbug. Kako smo bili pač neumni, da smo verjeli farju." Nobenemu takemu pa niti v glavo ne pade, da bi dvomil o "znanstvenemu dokazu" in da bi se informiral o zadevi še kje drugje, kaj pravijo, k temu še drugi ravno tako ali še bolj učeni znanstveniki.

Naloga naših protiverskih fanatikov je, da potom njih tiska kažejo na dogodke in čudeže, navedene v sv. pismu, kot izrodke domišljije ali kot navadne pravljice. Resnica pa je, da arheologi pogosto prinesejo kaj na dan, kar potrjuje resničnost sv. pisma. O tem se seveda nič ne čita v veri sovražnih listih, vse se lepo namenoma in previdno zamolči. Tudi se nič ne omenja tam, da se dobre znanstveniki, ki dokazujejo, da čudeži, katere nasprotniki navajajo kot nekaj popolnoma nemogočega in absurdnega, se bi mogli v resnici zgoditi celo po tolačenju fizične možnosti. To omenjanje ne vsled tega, da bi se morda opiral na izjave takih znanstvenikov, ali ker se naši protiverci tako radi sklicujejo nanje in nočejo vedeti, da je na tem svetu tudi nekaj takega, kar imenujemo teologijo in da se vera spoznava potom teologije, naj vseeno omenim tudi take znanstvenike.

Pred časom je v Londonu nek znanstvenik, kot je trdil, tudi dokazal, da bi bilo fizično mogoče živeti človeku v telesu ribe kit (whale), tri dni (glej sv. pismo, ko govori o Jonu in ribi). Stvar je bila raztolmačena tudi potom diagrama dela telesa te ribe, kačoz šrambo za zrak te ribe, katerega potrebuje kot sesalec, več kot druge ribe. Stvar bi vzela preveč prostora, ako bi hotel vse navesti, kar je bilo tam pojasnjeno. Zadostuje naj, ako povem, da ta človek trdi, da ne samo,

da je tam zadosti prostora za eno osebo, ampak za več oseb. Nadalje da govtanee te ribe ni zadosti velik, da bi mogla pogoltniti celega človeka.

Pred kratkim se je od znanstvenikov razmotrivalo o zmešnjavi, ki je nastala pri gradbi Babilonskega stolpa, o čemur beremo v sv. pismu. Ti trdijo, da so se prepričali potom izkopanih predmetov, katere so tam našli, da je bilo ob priliki zmešnjave tam zelo mnogojezičnih ljudi in da je zelo verjetno, da ravno vsled tega, ker niso eden drugega razumeli, se je moralo prenehati z delom pri tem stolpu.

Se ne dolgo o tem smo imeli zelo vroče debate glede evolucije. O postanku človeka itd. Tudi naši veri sovražni listi so kaj pridno dokazovali, opirajoč se na znanstvenike, da je človek se razvil iz opice. Zelo sem torej radoveden, kako bodo ravno ti listi sedaj vzeli izjave modernih znanstvenikov, katerih je vedno več in kateri trdijo v svojih teorijah, da ne človek, ampak opica se je razvila potom degeneracije iz človeka. Do tega prepričanja so, kakor pravijo, prišli potom opazovanja opic v prosti naravi v pragozdih. V Literary Digest od 11. dec. 1926 je bil članek, v katerem se omenja neki Dr. George Krause, kateri je opazoval opice v Borneo. Tam citamo: "An intensive study of the hairy little people of the Borneo jungle left Dr. Krause deeply impressed with seemingly human behavior in their relations with one another. A theory that apes are degenerate descendants of man rather than inferior progenitors has been advanced by a modern scientist and Dr. Krause writes: One is tempted to believe the natives who hold that apes are quite well able to talk and that they keep this power secret merely so they won't have to work for human beings." Vsi, kateri se kaj zanimajo za take tukaj omenjene zadeve tudi lahko veste, da se išče že dolga, dolga leta manjkajoči člen (missing link), potom katerega, kadar se ga najde, se bi pokazalo na jasn način sorodstvo človeka z živalimi oziroma, da se je človek razvil iz živali. — Pred kratkim, ko se je iskalo tak manjkajoči člen, se je poročalo, da so našli divje ljudi, ki imajo repe. Da bi bilo bolj verjetno, se je celo priobčilo fotografsko sliko takega človeka. Bral sem tudi jaz o stvari in tudi videl posnetek te slike. Stvar se je zdela tako verjetna, da je nekdo celo napisal knjigo, v kateri je dokazoval evolucijo človeka iz opic, opirajoč se posebnost na fotografijo tega človeka. Komedijska se je končala, ko se je pronašlo, da slika ni bila pristna, to je, da je brijen fotograf napravil temu divjaku umeten rep in ga potem fotografiral. Avtor te knjige je potem, ko je to zaznal, hitro in osramočen prekladal to njegovo "znanstveno delo" in dal uničiti vse še neprodane knjige oziroma kopije tega njegovega dela.

Teorije in dokazi znanstvenikov pa se ne križajo samo na tem polju, ampak tudi drugje, v drugih vprašanjih. Pred nekaj tedni se je poročalo in to posebno v magazinih, ki služijo medicinskih vedi, da je nek zdravnik v Kanadi po več letih tridih študij in preiskusov v njegovem laboratoriju, kar je povzročilo velike stroške v denarju, iznašel zdravilo zoper raka. Iznajditelj je fotografiral s pomočjo mikroskopa prostor telesa, kjer se je rak razvijal predno je on uporabil njegovo zdravilo in potem zopet tisto mesto, kjer je pokazal na ravno isti način, kako je njegovo zdravilo uničilo raka, oziroma je učinil ozdravljenje. Takoj nato pa sem zopet čital o nagradi nekega človeka v New Yorku, ako se ne motim \$100,000, sistem, ki bi iznašel zdravilo zoper raka. Je li zahteval omenjeni iznajditelj nagrado? Ste kaj čitali? Nekateri svetovno poznani zdravniki trdijo, da povzročila raka bacil. Drugi, ravno tako poznani pa to odločno zanikajo in navajajo druge vzroke.

Tako torej vidimo, da se učeni ljudje motijo kot vsi drugi navadni zemljani, posebno še ako govorijo in dokazujejo reči ki ne spadajo v njih delokrog. Moti se lahko naša pamet, uho, oko in drugi čuti človeka. Vara nas lahko celo pravilno napravljen instrument n. pr. theodolite, katerega rabijo inženirji in zemljemerji, na kar se posebno sklicuje znani Voliva iz Zion City, kateri trdi, da ravno ta instrument pokazuje, da je zemlja ne krogla, ampak velika plošča. Svoj argument podaja nekako tako-le: Ko so inženirji kopali Suez kanal, je njih theodolit kazal vedno le vodoravno črto in je torej vsa dolžina tega kanala natančno vodoravna. Kako bi bilo to mogoče, ako je zemlja, kakor trdijo, okrogla, in se na vsakih par milj vzbóji za toliko in toliko. — Torej poudarjam še enkrat, da časopis, kateri priobčuje izjave in teorije le take in od takih, katere naj služijo za zanimanje vere in so veri sovražni in imenuje to izobrazbo, je kriv ignoranco in podpira ignoranco.

Že naš pregovor pravi: "Ako hočemo zvedeti resnico, moramo slišati zvon biti na obe plati." Najbolj pošten sodnik in porota lahko obsodi nedolžnega človeka na večala, ako je v sodni dvorani kjer se sodi, pričujoč samo prosekutor in ne tudi zagovornik. Učenje in kopiranje teorij le takih, kateri prijajo brezvercu in protivercu, povzroča poleg ignoranco tudi fanatičnost. Fanatičen protiverec, kateri se je najedel takih teorij, kar razumeti ne more, zakaj da njegov sorojak še veruje, ko je vendar vse "po znanstvu" dokazano, da je vera humbug. Naloga našega tiska naj bi bila vedno prva ta, da se pobija tam tudi vse take zmote v vprašanjih, katerih sicer večina ne more razpravljati vsled premalega znanja, jim pa veruje, kakor pojasnjene v veri sovražnem tisku. To navsezadnje ni težko. Katoličani imamo na polju vseh znanosti ljudi, na katerih izvajanja se lahko opira v vseh vprašanjih.

Anton Okolish.

BOŽIČNI DNEVI PRI SV. JURIJU.

So Chicago, Ill.

Genjeni urednik Am. Slov. in marljivi bravi lista ne huduj se nad southčikažkim poročevalcem, ker je zopet bil umolknil.

Tone s hriba je bil nekoč omenil, da se v So. Chicagi preveč radi postavimo za vsako reč. Tako sem si mislil, naj se pa za Božič oglašijo najprej po drugih naselbinah in na zadnje se bo pa tudi So. Chicago oglasila, ker ima uzroka dovolj, da se še postavi. Toraj, kako smo pa pri nas preživeli božično dobo.

Omenim, da je bila cerkev za božične praznike nenavadno lepo okinčana. Velike in zdrave smreke z lučicami so lepo krasile tri altarje.

Pri polnočni sv. maši je bila cerkev bogato razsvetljena. Pred sv. mašo so lepo na gosli igrali vedno lepo pesem sv. noč naši mladi vilijonisti John Novak, John Golob, Joe Bende.

Pevski zbor tako naraščaj kot odrasli, so se bili priučili več božičnih pesni in še celo moški zbor je bilo lepo slišati.

Ljubko je bilo čuti med petjem in godbo, ko so se spred velikega altarja oglašili tubular altar chimes, po naše kukavica. To je bil božični dar naše cenjene družine M. Primožič.

Ker je bilo ljudstvo tako lepo postreženo, potem se ni čuditi, da je letos bila božična kolekta večja od lani.

Na Silvestrov večer so naši domači igralci priredili igro Božični mož, katero je zbrano občinstvo z veseljem gledalo in si vzbujalo božične spomine.

Člani društva mož in mladencev Najsvetejšega Imena so cerkvi naklonili lep božični dar. Kupili so namreč bel masni plašč, ki je bil prvič v rabi, na glavni praznik društva t. j. 2. januarja.

Novo leto so člani H. N. S. lepo zapričeli. Na večer so imeli sv. spoved in drugi dan skupno sv. obhajilo.

V nedeljo po novem letu je društvo H. N. S. priredilo podučni in zabavni večer. Ta večer se je bilo nepričakovano veliko ljudi zbralo v cerkveni dvorani. Tudi dva govornika sta nastopila, ki sta zbranim občinstvu prav po domače velike koristnega povedala o pomembnem društvu H. N. S.

Nato so pa mladi igralci iz Chicage nastopili in prav dobro igrali Copernice — neugnánke in Trije snubci.

Občinstvu je posebno ugajalo, ko so bile uprizorjene žive slike — sv. Stefana. Vse se je lepo vršilo pod spretnim vodstvom Rev. P. Aleksandra Urankarja iz Chicage, ki naj na tem mestu prejme od southčikažkanov pohvalo in zahvalo.

Ta večer je bil nastopil še poseben igralec in to je bil Mr. Valentin Rozman iz Ely, Minn. ki se je iz mrzle Minn. prišel k

nam gret in nas zabavat.

Znamenite so njegove dragocene harmonike a še bolj je za občudovati njegov glas. Mr. V. R. zna naravno posnemati kakih 25 glasov. To je bilo smešno po dvorani, ko je Mr. V. R. posnemal petelina kokoš, pu-rana, raco, goloba, psa, prešiča, kravo, teleta, kostruna, kozla, konja, trompeto, bas, kukavico, ščinkovca, grlico, kanarčka, znamenje za ogenj, odhajajoči vlak itd.

V četrtek, na dan sv. Treh kraljev je priredil tukajšnji politični klub v ožjem krogu zabavni večer. Člani so se prav dobro med seboj zabavali.

Dne 9. jan. zvečer ob 8. uri je bila seja društva H. N. S. Na tej seji se je zopet marsikaj dobrega ukrenilo za prihodnosti.

Naš dramatični klub sv. Jurija se že sedaj marljivo vadi igro za pustno nedeljo. Čujem, da bomo takrat vsi pod enim klobukom, tako je menda naslovljena igra.

Poročevalec.

ZAHVALA.

Chicago, Ill.

Društvo sv. Jurija št. 960, Reda Katoliških Borštarnjev se tem potom uljudno zahvaljuje članom Slov. Kat. Dramatičnega Kluba za uprizorjeno igro "Razvalina življenja" na Novoga leta dan. Igra je bila prav dobro prednašana v splošno zadovoljnost.

Ob enem se lepo zahvalimo članom društva sv. Stefana, št. 1. KSKJ. in članom družbe sv. Mohorja za izkazano nam gostoljubnost. Zahvalimo se tudi za tako dobro pripravljeno večerjo Mrs. Shonta, Mladich in Zidarich.

Zahvalimo se tudi slavnemu občinstvu za obisk in navzočnost na naši društveni zabavi.

S pozdravom

Anton Banich, predsednik,
Joseph Kresmesec, tajnik,
Louis Duller, blagajnik.

VELIKA SKRIVNOST RAZODETA.

Chicago, Ill.

Nekega dne ta teden se srečava s prijateljem na Lincoln cesti in po kratkem pozdravu, zapazim na obrazu prijatelja misteriozen smehljaj. Ker me je trla radovednost, brž vprašam: "No, prijatelj, kaj se pa ti držiš danes kot kak prerok?" — "Hm, hm, — pravi prijatelj, — če človek ve za kako skrivnost, potem je že skoraj lahko en kos preroka." — "Silno sem radoveden, — rečem jaz — ali pa smem tudi jaz izvedeti to skrivnost?" — "No ja — pravi on — ker sva prijatelja ti pa povem," — in mi zasepeče na uho tole: "— — — — —"

Ker pa ta skrivnost ne more ostati vedno skrivnost, zato naj izve tudi javnost en kos te skrivnosti, ker celo skrivnost še za enkrat ne smem in ne morem razodeti. In tukaj imate

en kos te skrivnosti: Naš dični, cerkveni pevski zbor "Adrija" priredi 13. prihodnji mesec veliki koncert. Ta koncert bo posebnost čisto svoje vrste, tako da kaj takega še ni bilo pri sv. Stefanu. Naš vrli pevovodja prof. I. Ratič gleda predvsem nato, da bo občinstvo zadovoljilo s pesmami, katere naš narod najbolj ljubi in pa še nekaj drugega, nekaj prav krasnega bo na programu, kar pa za enkrat še ostane skrivnost. Vsi pevci in pevke cerkvenega zbora "Adrije" imajo že vstopnice za ta koncert na prodaj, treba je samo, da katerega za rokav pocukate, pa vam jih prodajo, pol ducata ali pa cel ducat. Eno vstopnico za starega očeta, eno za staro mamico, eno za strica, eno za teto, eno za moža, eno za ženo, eno za sina, eno za hčerko itd., kajti koncert bo krasen in zanimiv za stare in mlade. Cena vstopnic bo 75c. Kaj, 75 centov? Preveč se vam zdi. No, le počakajte, da vam razložim. — Koncert sam bo vreden več kot trikrat toliko; da pa ne boste mislili, da bo kateri pevec ali pa pevovodja spravil kakega rjavega Indianca od tega dobička, naj vam povem, da bo ves čisti dobiček namenjen za nove orglje. Novih orgelj smo jako potrebni. — Stare orglje imajo jetiko in jim zna nekega dne popolnoma sape in muzike zmanjkati. Gospod Ratič se trudi, da spravi še kolikor mogoče iz njih in pritiska na tipke, katere imajo še kaj prijaznega glasu, drugih tipk se pa ne upa dotakniti, če bi se jih, bi naredile strašno čudno melodijo, kar bi ne bilo ne Bogu v čast, ne ljudem v veselje. Pri sv. Stefanu imamo izbornega organista in pevovodjo v osebi prof. I. Ratiča, imamo izvrstna pevska zbora, "Adrija" in premurski zbor "Jezero," zato moramo imeti pa tudi še dobre orglje. Zato vsi s korajžo na delo za nove orglje! — M. F. K.

ARMOUR NI VEČ BANČNI RAVNATELJ.

Chicago, Ill. — J. Ogden Armour je odstopil kot ravnatelj od Continental & Commercial National banke, pri kateri je zastopal to mesto veliko let. Leta 1923 je imel Armour pri omenjeni banki 11,000 delnic, ki so takrat predstavljale vrednost 5 milijonov dolarjev. Na njegovo mesto je bil sedaj izvoljen njegov nečak, Philip D. Armour.

NAZNANILO IN PRIPOROČILO.

Vsem našim naročnikom, kar tudi vsem drugim rojakom po državi Pennsylvaniji, New Yorku, Connecticutu itd. naznanjamo, da jih bo te dni obiskal naš potovalni zastopnik Mr. Anton Jaksetich, kateri je pooblaščen pobirati naročnino in oglašje za lista Amer. Slovenec in Ave Maria. Ob enem prodaja tudi Družinsko Pratikto za leto 1927 in vse knjige naše knji-garne. Rojakom ga prav toplo priporočamo, da mu gredo na roko in pomagajo širiti katoliški tisk.

Uprava Amer. Slovenca.

ŠIRITE AMER. SLOVENCA!

Rev. Aleksander, O.F.M.:

NJENA MOČ.

(Odlomek daljše povesti.)

"Zakaj?"

Rosno mi je bilo oko.

"Rad bi bil tvoja opora."

"Kako si dober, brat. Na roko, skupaj bova hodila po trnju."

Najraje bi ga bil poljubil na veliko solzo, ki mu je trpetala v očesu.

"Stefan, skupaj bova hodila in molila bova sleherni dan še za nekoga, ki sem mu videl v očesu solzo — ravno tako kot v tvojem, in ona solza je bila izjokana ..."

Zaihtel je:

"Dober si mi, a vendar si mi v skušnjavo."

vo."

"Stefan, bom pa raje molčal, če te žalosti."

"Žalost vseh mojih žalosti je Valčka. Moram. Ne bom tarnal. Le-to mi je napisal mlad svečenik, ko sem odhajal na fronto."

Pisano in odločeno je, da živimo. Z drugo besedo: na Kalvarijo nosimo vsak svoj križ, spoznanje je rabelj, ki nas bo pripel na križ. Ali ni bolje, da ga nosimo vdano, kakor ga je nosil Gospod? Ali ni bolje, da molimo in prosimo, kakor je prosil in molil Dizma — razbojnik?"

"Stefan, nosiva voljno svoje križe in moliva."

"Moj križ je Valčka. Ne veš, kako mi je hudo že pri prvih postajah. Ljubim njo, ljubim Boga. Njej sem dal besedo, Bogu

sem dal besedo. Njej sem besedo vzel, a vidim, da samo v pismu. Napisati je pa kaj lahko: ne išči me. Če jo pa moje srce siloma išče, išče. — Kaj, če sem se pre-nagel? Res sem ji dal besedo, toda Bog?"

Kakor, da sem ga česa prašal in mi odgovarjal, je govoril.

"Se je čas," sem rekel. "Kdo pravi, da ne moreš mazaj? Morda ni bil tni klic — božji. Tudi moj poklic je bil bolj tako, ne vem, kako bi rekel. Moliva rajši."

On je pa dalje razmišljal:

"Besedo sem ji dal v majniku. Tako so bili lepi oni večeri pri šmarnicah. Osmo sem bil dovršil. Bolan sem bil in sem ostal eno leto doma. — Z Valčko sva se poznala že dolgo. — Oni večeri so mi prinesli ta križ. Bila sva cerkvena pevca in skupaj sva hodila domov — ona v svoj mlin — lep

kraj je ondi ...

Poznam ga. Samotni mlin, misliš. Zvedel boš še lepo zgodbo, ki sem jo jaz doživel pri tem mlinu.

Ona je hodila domov na očetov mlin. Samotnega samo po leti opravljajo, podružnica je očetovega v Nevljah. V Nevlje je hodila in jaz sem jo spremljal. Ves, kaj znači: biti mlad. Nikoli nisva govorila o ljubezni, šele zadnjega maja sem skopnel: Rad te imam. In ona je drhtela: Stefan. Dal sem ji besedo. Kaj sem vedel, da mi bo sedaj v križ. — Kdo je mislil na vojško? Solze so nama bile v očeh. Prišlo je žalostno slovo, prišla je še bolj žalostna fronta in z njo je prišlo najbolj žalostno. Nisem ga mogel utolažiti. Krenila sva v kapelico.

Tiho je brlela večna lučka in je govorila

o večni žrtvi. Tihó so strmele stene v tabernakelj in so govorile o večnem miru. Pokleknila sva na klečavnik in sva mislila:

Bog moj, stvaritelj vesoljstva, ustvaril si me v svojo slavo, da bi te prej in zvesteje ljubil, si me poklical v svoj sveti sotor. Če morda nisem imel pravega namena služiti tebi, odpusti mi, če nisem z odprtim srcem sledil Tvojim navodilom in Tvoji besedi — odpusti mi.

Mati božja je blagoslovljala iznad svetega sotoru ...

Na božične počitnice Stefan ni šel. "Boga v jasticah bom prosil, naj mi vrne mir."

Grenkih bridkosti pa mu tudi božično dete ni odvzelo. Gledal je pred seboj težko pot: čemu sem si jo izvolil? Za Dobruško,

ŽENSKI SVET

Slovenska žena, pogum!

Naj bo prav ali ne, kar pero v roke in na papir z mislimi, ki mi silijo v pero!

Ne bom se prenačljal s proslavljanjem "Ženske Zveze," ki se je ustanovila pred kratkim v Chicagu in o kateri pazljivo bomo poročila v "Amerikanskem Slovenceu." Življenjski pogoji te Zveze mi niso znani, istotako ne končni povod za ustanovitev Zveze. Zato tudi ne vem, ali je primerno, da se brez pridržka postavim na stran Ženske Zveze in ž njo vred napovem boj vsem "nasprotnikom" v lastnem taboru in v tujih. Prepustim budočnosti in resnemu, smoternemu delu tistih, ki so prevzele odgovornost za proslavljanje nove Zveze.

Ali misel sama na sebi mi je simpatična. V prvi vrsti zavoljo tega, ker bo ravno ustanovitev te Zveze, ki si je začrtala širok in res kulturni program, morda pripomogla do tega, da polagoma izpremenim svoje ne posebno ugodno mnenje o tem, koliko smisla ima ameriško slovenstvo za smoterno kulturno-organizatorično delo.

Ali naj to svoje mnenje podrobneje razložim? Naj bo — nič ne de, če komu ne bo všeč. Ni še posebno dolgo tega, ko sem nekomu razlagal, da se največji kos smisla za kulturno udejstvovanje med ameriški Slovenci omejuje na vmeno za — bankete in ples. Povzpem sem se do tega, da sem kulturno-organizatorično vzgojo ameriškega slovenstva (tu seveda izvajam vzgojo v cerkvi) imenoval kratko — banketno vzgojo. Slučaj je nanesel ali kaj, da sem po prihodu na "kontrolno" najprej našel večjo skupino Slovencev (izven cerkve) pri banketu. Videl sem tisto sicer prijetno domače življenje, ki tako lepo pospešuje družabnost, pa je na drugi strani površno, plitvo in preračunano v glavnem na ustrežanje raznim čutom. Poslušal sem tiste neštevilne govore, ki sicer "ščegetajo" ušesa, pa s svojimi brezkončnimi uvoji in duhovitimi skoki in preskoki nazadnje ničesar ne povedo. Itd.

Pa sem imel pozneje priliko, da sem se udeležil tudi takozvanih "zborovanj," ki so se vršila na podlagi kulturnega programa in so imela namen, dozoreti v globoko-resne resolucije, ki bodo kot trdne smernice kazale pot v bližnjo in daljnjo bodočnost.

Ko sem tako gledal, poslušal in opazoval, kako se program razvija in hiti v dozorevanje, sem nehoti dobil vtis, da tudi tu prevladuje ton — banketa.

Pa sem videl pristno ameriško slovensko plesno prirediteljo, o kateri se samo na sebi ne bi mogel ravno neugodno izraziti, pa je vendar tako nekam lahka in veseljaška. In pozneje sem videl gledališki večer, ki bi imel biti na dokaj višjem nivoju nego plesni večer — toda spet sem imel neugoden vtis, da je prišlo občinstvo v istotako nesvečanem razpoloženju v dvorano, kot bi jih veter nesel na ples.

Dosti o tem! Zaključki, ki sem jih sam zase izvajal iz teh svojih vtisov, pridržim za danes zase, da ne bom predolg. Morda drugič.

Sedaj so se oglašile naše žene in si ustanovile Zvezo z obširnimi kulturnimi programi. Morda je pa s tem le dana možnost, da se zmisel za pristno kulturno organizacijo med ameriški Slovenci dvigne.

In le same misli na to možnost sem vesel.

Da je ta možnost tudi že precej verjetna, mi je dokaz to, ker vidim, da se ameriško katoliško žensko tudi zelo zanima za poročila v "ženskem koticu" pričujočega lista. Sicer je videti, da vso stvar večinoma še bolj od strani gledajo in opazujejo, kako bo in kaj bo dejal k temu nepričakovanemu razgibanju naših žen takozvani močni svet, po domače povedano, naši možakarji. Vendar: zanimanje je gotovo tu in to ima svoj pomen.

Kljub vsemu temu nimam namena, zapeti našim ženam slavospeva brez vsakega pridržka. Želim samo to, da bi jim bila odprta in gladka pot, da se izkažejo, kaj znajo in kaj zmorejo.

Najmanj pa, kar pozdravljam brez vsakega pridržka, je prav tale "ženski kotic" v "Amer. Slovenceu." Je nekaka javna govorilnica, v kateri se bodo naše žene s svojimi zmognostmi, s svojimi težnjami in težavami svobodno predstavljale Slovenstvu tu in onkraj morja. Pa bo gotovo ta govorilnica odprta tudi drugim, ki bi hoteli od časa do časa v njej izpregovoriti besedo na naslov našim ženam, ali pa morda celo v njihovo obrambo, da se jim tako bolj in bolj izgleda pot do cilja, ki so si ga hvalevredno postavile — seveda, če bodo res znale po taki poti varno korakati.

Toliko za enkrat in nič več. Slovenske katoliške žene, s pogumom na začrtano delo, krepko zastavite plug na ledino, ki bo marsikje trda! Voščim vam srečo in zlasti ta uspeh, da s svojim pogumom vlijete tudi "močnemu" svetu — več poguma!

Rev. Bernard Ambrožič.

ZAPISNIK

prvega sestanka slovenskih žena in deklet, ki se je vršil v nedeljo, 19. dec. 1926 v šolski dvorani sv. Štefana v Chicagu, Ill.

Mrs. Marie Prislant iz Sheboygan, Wis., otvori sejo z molitvijo točno ob 4. uri popoldne s sledečim nagovorom: Cenjene žene in dekleta:—

Dovolite mi, da Vas kot sklicateljica tega sestanka najpristneje pozdravim. Nisem pričakovala tako obilne udeležbe, zato je moja radost tem večja.

Namen, v katerega smo se tukaj zbrale, je znan menda vsem. Da si ustanovimo našo Žensko Zvezo, potomo katere se bi združile, zblížale in spoznale, je vzrok današnjega sestanka. Potreba nam je take zveze, ki nas bo združila in zedinila, da ne bomo kot razkropljena piščeta vsaka sama zase. Potreba nam je nekaj skupno ženskega, da se predstavimo ameriški javnosti kot hčerke slovenskih mater, razkropljenih med tujimi narodi po širni Ameriki. Vsak napreden narod se organizira, ženske drugih narodnosti niso pri tem zadnje. Prednjači jim Slovaška Ženska Unija, ki ima nad tri milijone premoženja. Tudi poljska Ženska Jednota premore \$1,500,000.

Koliko imajo članic, ne vem. Ameriška ženska organizacija Catholic Daughters of America jih ima 135,000, ali toliko kot naše tri največje podporne jednote v obeh oddelkih. Council of Catholic Women šteje 80,000 članic. Se več drugih ženskih organizacij je, katere pa ne bom tukaj navajala. To omenjam pa zato, da vidimo, da smo ravno me Slovenke zadnje, zato je skrajni čas, da stopimo na plan. Sicer se ne moremo primerjati tem močnim organizacijam, a vse so začele z malim, kot mi začnemo danes.

Da imajo Amerikanke in druge take mogočne organizacije, je to priča ženske zmognosti in delavnosti. Če druge ženske zmorejo toliko, ali res ne bi me mogle vsaj malo pokazati, da imamo smisel za žensko naprednost. Začenjamo že itak pozno, a boljše pozno kot nikoli.

Težkoče bomo imele in zapreke kot so povsod od začetka, a z združenimi močmi in z dobro voljo bomo dosegle vse.

Naj še povem, da, ko sem pisala prvi članek in omenila o nekaki Ženski Zvezi, si nisem mislila, da bo iz te moke kaj kruha. Ze več dobrih in boljših idej je bilo poslano v svet, ki pa niso našle nikjer odmeva. Tako tudi jaz nisem dosti upala. Ko pa se je oglasila Mrs. Gottlieb, Mrs. Jazbec, Mrs. Zagar in še druge zavedne žene, sem pa mislila, menda bo res nekaj. Zato iskreno zahvaljujem vse žene, ki so se zavzele za mojo idejo in jo uresničile. Brez vaše pomoči bi iz moje misli ne bilo nič. In le vam, ki ste pogumno stopile na plan, gre čast in priznanje, da imamo začetek Ženske Zveze in to sta družiti tukaj v Chicagu in pri nas v Sheboyganu.

Hvala tudi listu Amer. Slovence, ki nam je dal svoje kolone na razpolago in se vsestransko zanimal za našo stvar. Upam, da se mu bodo ženske hvaležne izkazale s pridobivanjem novih naročnikov.

Sedaj pa, žene in dekleta, na noge za našo Zvezo. Kakor jaz nisem od kraja dosti pričakovala, tudi morda vi ne pričakujete danes. A zagotavljam Vas, da, ako bomo složne in skupaj držale, da bo enkrat naša Zveza mogočna stvar. Samo korajže ne izgubiti in na nasprotnike ne poslušati! Visoko vzdignimo bandero ženske zavednosti. Pod Žensko Zvezo se združimo vse brez izjeme, za geslo si vzemimo v "Slogi je moč" in uspeh nam je zagotovljen.

Po končanem govoru vpraša navzoče, ako so za to, da se ustanovi Slovenska Ženska Zveza. Enoglasno in z velikim navdušenjem je bil sprejet predlog, da se Slovenska Ženska Zveza ustanovi.

Za predsednico shoda je bila enoglasno izvoljena Mrs. Marie Prislant, za zapisničarico pa Mrs. Magda Brišar.

Na dnevni red pridejo pravila nove ženske organizacije. Mrs. Marie Prislant je točko za točko prečitala provizorično sestavljena pravila, ki so se z nekoliko izboljšanimi dodatki enoglasno sprejela in sicer kakor sledi.

(Dalje prih.)

SNUJE SE PODRUŽNICA S.Ž.Z. V BARBERTONU.

Tem potom vabimo vse zavedne žene in dekleta v našem mestu in okolici na skupni sestanek v nedeljo, dne 23. januarja ob 7. uri zvečer, ki se bo vršil v Slovenski dvorani. Na tem sestanku se bomo pogovorile glede ustanovitve podružnice Slovenske Ženske Zveze. Nečemo biti zadnje me Barbertončanke, zatoj vse na sestanku, kar je zavednega ženstva v mestu in sosednih naselbinah. Barberton ne sme biti zadnji.

Namen S.Ž.Z., kakor ste že čitale, je za združitev vseh slovenskih žena in deklet širom Amerike. Širiti med nje izobrazbo in kulturo ter vzgajati naše žensko v slovensko-ameriškem duhu. Važno je tudi to, ker je namen pomagati ženstvu, da dobi državljansko pravico v novi domovini. Ko so državljanke, lahko volijo — so enakopravne. Namen je tudi, ženstvo opozorjati, da ne zamenjajo svojih volivnih dolžnosti, katere so že državljanke. Pa tudi, da prireajo shode, na katere povabijo ženske, ki jim lahko svetujejo kako voliti, da bo boljše za ljudstvo.

Nobena ženska pa ne more v polni meri vršiti svoje dolžnosti, ako nima potrebne izobrazbe in pojma. Zato pa je potrebna organizacija. S tem.

Dr. ST. F. BONK
dentist
Uradne ure: Od 10 do 12.—Od 1 do 5 pop. in od 7 do 9 zvečer.
4231 Archer Ave., pol. Brighton Pk
Tel.: Lafayette 1544.

VZROK

ZAKAJ BI MORALI POSLOVATI Z NAMI

Kapital \$1,600,000.00, prebitke \$400,000.00
Imovina \$19,000,000.00
Smo član Federalne Rezervne Banke, katere aktiva znaša \$717,423,000.00

Pod nadzorstvom smo državnih nadzornikov
Smo tudi pod nadzorstvom Chicago Clearing House
Poštni hranilni oddelček nalaga pri nas denar
Cook okraj ima pri nas denar naložen
Naša banka je poznata to in onstran morja.

Radi teh vzrokov naša banka zasluži, da ste ji naklonjeni, ne glede nato kje stanujete, lahko pri nas začnete s hranilnimi vlogami ali čekovni poleg, da kupite hipoteko (morkiče) ali bonde, da pošljate denar v stari kraj, kupite šifkarce ali opravljate druge bančne posle.

Drago bi nam bilo, ako bi stopili z nami v trgovsko zvezo. Največja slovenska banka, sgrajena na principu opreznega in izkušenega bankarstva.

KASPAR AMERICAN STATE BANK
1800 Blue Island Avenue Chicago, Ill.

Kupujte naše hipotekarne bonde, ki vam prinesejo povoljne obresti.

Največja slovenska banka v Ameriki.

da so si ženske priborile volivno pravico — morajo biti tudi poučene, kako voliti. Zopet dobimo odgovor, da je treba ženske organizacije, ki bo skrbela za to, da bo žena dobila državljanski papir in vedela, kaj ima voliti. Ne le, da je taka zveza potrebna — še več, dolžnost vsake zavedne slovenske Amerikanke je, da postane članica Zveze — kjer je pa ni, naj se potruji in ustanovi podružnico. Stvar je izobraževalnega in kulturnega pomena, zatoj ne zamudite prilike in pridite vse ženske in dekleta, ki se količkaj zavedate svoje dolžnosti, kot dobre ameriške Slovenke, na omenjeni večer na sestanek. Tudi tiste pridite, ki se ne strinjate z nami — da se bomo malo pogovorili.

Tiste, ki se za stvar zanimajo, pričakujejo velike udeležbe.

KUHINJA

Možganovi cmoki. Najprej napravi pečamelj. (V kozico deni 2 žlici presnega masla in scvri v njem žlico fino sesekane čebule in toliko zelenega peteršilja. Dodeni 1 obrabano v vodi namočeno in ožeto žemljico ali toliko kruha, 4 do 5 žlic sladke smetane ali mleka. To mešaj na ognju, da postane gladko, potem odstavi.) Potem skuhaj cele možgane, odcedi in pretlači jih skozi sito ter jih zmešaj s pečameljem. Prideni vse kot pri pečamelj-cmokih, le ribanega kruha malo več. Iz tega zopet lahko napraviš cmoke ter jih skuhaš, ali napraviš fancelj. Če jih pa hočeš ocvreti, povaljaj cmoke v jajcu in v ribanem kruhu ter ocvri.

Ali pa vmešaj dve žlici masti, prideni 2 jajci, malo mle-

KVALITETA — TOČNOST — POŠTENJE

A. F. WARHANIK

zanesljivi lekarnar — zaloga fotografiranih potrebščin.
2158 W. 22nd Str.,
vagal Leavitt ceste
CHICAGO, ILL.

The Will County National Bank
OF JOLIET, ILLINOIS

Prejema raznovrstne denarne vloge, ter pošilja denar na vse dele sveta.

Kapital in preostanek \$300,000.00.

C. E. WILSON, predsed.

ka in en četrt kvorta drobtin. Nato deni v kozico žlico presnega masla, malo zelenega peteršilja in 1 osušena možgane; premešaj jih dobro, in ko se ohladi, jih primešaj k prvim, prideni še muškatacnetega cveta, soli in še 1 žlico moke, premešaj ter napravi cmoke in jih zakuhaj v juho.

Možganovi zvitki. Možgane osuži in skuhaj. Potem razgrej žlico presnega masla, dodeni zelenega peteršilja, malo muškatacnetega cveta ali oreha, žlico ribanega kruha. Potem osoli in odstavi, da se ohladi, prideni 1 jajce in dobro zmešaj, namaži jajčne krpe, zreži jih, povaljaj v jajcu in ribanem kruhu, pa ocvri. Daj jih na juhi, ali če so bolj dolgi, na prikuhi ali poleg govedine na mizo.

PECIVO.

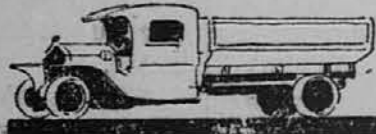
LEŠNIKOVE TORTE.

Lešnikova torta, prva. Mešaj pol ure 14 rumenjakov, devet unč sladkorja in limonove lupine. Dodeni temu pet unč rumom napojenih drobtin in dan starega kruha in rahlo primešaj trd sneg iz 14 beljakov in z njim devet unč fino zrezanih lešnikov, dve unči pinjol, tri unče poslastkorjenih pomarančnih lupin, eno unčo pištacije in pet unč citronata. Razen pinjol, ki naj ostanejo cele, zreži vse na fine rezančke. Peči v dveh enakih modlih eno uro. Ohlajeno torto nadeni z limonovo kremo in oblij z ledom.

Lešnikova torta, druga. Mešaj, da prav dobro naraste, 12 rumenjakov, sedem unč sladkorja z vanilijo. Temu dodeni štiri unče z rumom napojenih drobtin in devet unč olupljenih ter fino zrezanih lešnikov in rahlo primešaj trd sneg iz 12 beljakov. Peči v dveh modlih. Pečeno in ohlajeno nadeni s kremo in oblij z ledom.

KATOLICAN BREZ KATOLIKEGA LISTA JE NIC!

PREVOZ - DRVA - KOLN

Rojakom se pripravljamo za naročila za prevoz — drva in prevajanje pohištva ob času selitve.
Pokličite
Telefon: Roosevelt 8221.
LOUIS STRITAR
2018 W. 21st Place, Chicago, Ill.

LOTE NA PRODAJ

blizu novega Zoo parka v bližini bodočega največjega zverinjaka na svetu, ki so ga te dni že pričeli graditi, imam več lot na prodaj velikosti 50 ali 100 čevljev široke, po zelo nizki ceni.

Lepa bodočnost

je za vsakega v tej okolici, ker z novim zverinjkom in parkom dobiva okolica vsak dan večjo vrednost. Denar investirati v tej okolici v zemljišča, je najbolj obrestonosno.

Improvements

so v teh lotah vse, to je plin, elektrika, tlak in voda.

Prodaj po ceni

radi smrti mojega sorodnika. Pridite pogledat, ne bo vam žal, ker v kratkem času bodo cene lotam tukaj poskočile. Ne odlašajte, dokler jih je še kaj na razpolago.

Mrs. FRANCES PEČNIK
6833 West 21st Street, Berwyn, Ill.

IT ALWAYS PAYS TO ADVERTISE IN "AMERICAN-SLOVENEČ".

MALI OGLASI.

HISE IN LOTE NA PRODAJ.
PRODA 2-nadst. les. hišo, 6-6 sob, furnace in navadna peč, garaža za 2 kari. Carlson, 614 Briar Pl. 18-eps
NA 4902 N. RIDGEWAY AVE. odda stanovanje 4-5 sob, parna toplota, vel. porci, garaža, blizu "L" in poštne žel. \$55 in \$85 meseč. Phone Keystone 5953. 19-eps

HAMILTON PARK
18 minut do "loop", ob Rock Island, lepe sobe 6-7, parna toplota, stanovanja nova, moderna, rent nizki. Prvi namjenik dobi provizijo: vprašajte: J. FRENCH & CO., 21-eps
7320 Vincennes, Phone Stewart 5700. ZELITE LOTO na Huron St. v bližini Western Ave. ali 120 čev. vogal na Montrose Ave.? Ako se interesirate, pridite ali pišite na George Jawny, 935 N. Mozart St., Humboldt 0352. 02-t do t

KRASNA POSLOPIJA, STANOVA-NJA ALI TRGOVINE
v Beverly Hills in Morgan Park okraju blizu Rock Island, poštne žel., so-le, cerkve in parka, tudi gozd, 35x125 čev., lote z vsemi improvements, ki se prodajo le po \$250.00 proti gotovini. Prilika za prodajalca ali investitorja. VINCENTS J. SHERIDAN, 758 E. 79th St. Phone: Stewart 4550 30-p.s.t

LASTNIK PRODA 3 — 50 čev. lote v Park Ridge, nizka cena. Wm. Grein, 3849 N. Leavitt St. 33-p.s.t

WENDELL ST. 356-60-4-5 sob; blizu mesta; moderno, novo dekorirano in svetle sobe, od \$20.00 naprej. Hoffman & Becker, 360 E. 51st St. 27-p do p

FARME NA PRODAJ
PRODA 3 farme v Walworth, Washington in Door okrajih, Wisconsin, blizu mest, moderna poslopja, dobra zemlja, cene nizke, le nekaj je treba gotovine. H. W. Geilfuss, West Bend, Wisconsin. 22-eps

PRODAMO 55 AKR. farmo. Posebne vrste zemlja. Hiša 5 sob, hlev in druga poslopja. Mnogo mladih dreves. Cena \$5500 — \$1000 takoj, ostalo po možnosti. First National Bank, Columbia City, Ind. 15-t do t

PRODA 80 AKR. farmo v Wisconsin, 60 akr obdelane in lepo poslopie, sadna drevoja. \$2000 je cena, le nekaj je treba gotovine. Louis Boyce, Lombard, Ill. 13-t do t

PRODA 580 AKR. Durnett okraj, Wis., blizu Spooner kjer je 18,500 čev. zemlje do jezera, fina hiša za klub, 11 kočic, 22 čolnov, vel. garaža, olna postaja, "9 hole golf course", poslopje za farmarja, vse to za nizko ceno — \$13,000 takoj, ostalo po možnosti. 4049 N. Oakley Ave., 2nd floor. 35-p.s.t

UGODNA PRILIKA
DELICATESSEN, Fish, Oysters store, popolnoma opremljeno, lepa prilika za pravega človeka. 3836 W. Chicago Ave. 23-eps

PRODA TRGOVINO zelo po ceni. 4 sobe za stanovanje zadaj, v drugem nadst. 5 sob. Garaža za 2 kare in mala delavnica. 551 W. 43rd. 05-t do t

ODDA STANOVANJE
V NAJEM SE ODDA 2-4 sobe flats, "modern stove ht." 2 bloka od I. C. in dva bloka do 6 kar vozčih na vse strani. Stanovanja so nanovo barvana in novi papir na stenah. Mesečno \$30. Geo. Bonner 7716 Avalon Ave. 00-p do p

"DOWNTOWN PIANO MOVING BUSINESS" prodaja radi starosti lastnika, ustanovljeno pred 45. leti, ima 3 trucks in nobene konkencije, čistega napravlja okrog \$8500 letno, ni treba nobenega znanstva, lastnik pokazuje. 4049 N. Leavitt St. 2nd floor. 34-p.s.t

GROCERY & MARKET prodaja radi slabega zdravja. Dobra kupčija in lepi dohodki. 541 Bowen Ave. 28-p.s.t

AUTO RADIATOR SHOP — dobro upečljana obrt: \$450, primoran prodati. 1703 Milwaukee Ave. 26-p do p

POHIŠTVO NA PRODAJ
POHIŠTVO prodaja in novi električni pralni stroji. Pokličite Michigan 6703 po 6. uri zvečer. 20-eps

PARLOR SUITE, gugalni stoli, fonograf, omara za knjige, šivalni stroj in električna svet. prodaja, cena nizka. 5517 Emerald Ave. 1st. 36-p.s.t

"STORAGE SALE."
Nove hišne oprave prodajamo po zelo nizki ceni. Krasni set pohištva za štiri sobe samo \$335.00. Pridite si ogledati, predno kupite, prihranite denar. Prodajamo tudi po komadih. Dovažamo na dom. Odprto zvečer in nedeljo.

VERSCHOED WAREHOUSE, 4040 North Kedzie Ave.

DELO IN SLUŽBE

DELO DOBI dekle za gospodinjstva dela, pranje na električni stroji. 6023 Eberhardt Ave. 24-eps

DEKLE za pomagati gospodinjti, lep dom in dobra plača. 8106 Justine, Ph. Triangle 7418, Cooney. 25-eps

MILLINERY OPERATORS. — Experienced operators \$1.50, Brimes — \$1.75, Crownes. \$2.00, amall tams, pridite za delo pripravljene. — J. A. DAVIS, 159 N. Michigan Ave. 32-p.s.t

AVTOMOBILI NA PRODAJ.
STUDEBAKER SEDAN na obroke. "8 months guarantee". Seeley 5584 in 1872. 03-t do t

WILLYS-KNIGHT taxi sedan type, \$400 v dobrem stanju; 5 dobrih gumijev poleg. Vprašajte Robert Reilly, 6028 S. Kolin Ave. 98-p do p

CHEVROLET TRUCK, 1924, panel body A 1 stanju, samo \$150.00 — 5950 W. Division St. 31-p.s.t

ROŽA SVETA

Spisal A. R. Haggard.

Bilo je najkrajšega dne, ko je prior Janez prišel na grad ter grajskim sporočil, da je namenjen v Southminster, da kupi vina za božične praznike. Sir Andrej ga je vprašal, kako vino se dobi v Southminsteru. In prior mu je povedal, da je slišal, da je dospela neka ladja, ki je vozila med drugimi tovari tudi izvrstno ciprsko vino, z zlomljenim krmilom v reko Crouch. Povedal je tudi, ker ni dobil ladjedelnice, da bi jo popravili do praznikov, da prodaja lastnik, nek Ciprčan, vino po Southminsteru, koliko ga je more, po nizki ceni, ter ga dovažajo po čolnu, ki ga je bil najel.

Sir Andrej je odvrnil, da je vsekakor prilika ugodna preskrbeti se z dobro kapljico, kakor jo je bilo v onih časih v Essexu težko dobiti. In konec vsega je bil, da je naročil Wulfu, ki je imel dober okus za močna vina, da jezdi s priorjem v Southminster in ako mu bi bilo vino všeč, da nakupi nekaj sodcev, čeprav je pil on sam radi svoje boleznj zgolj vodo.

Tako je Wulf odšel, prav rade volje v tem neprijetnem letnem času, ko ni bilo mogoče loviti rib, je postalo zelo dolgočasno pohajati okoli gradu, in ker ni mnogo bral kakor Godvin, je posedal zvečer cele ure ob ognju, opazoval Rozamundo, ki je hodila za svojimi opravki semintja, a vendar ni preveč govoril z njo. Kajti navzlic temu, da so se delali, kot da se ničesar ne bi bilo zgodilo, je padla neka koprena med brata in Rozamundo, in njihovo občejevanje ni bilo več tako odkrito in domače kakor prejšnje čase. Vedno ji je prihajalo na misel, da ji nista več samo sorodnika, marveč tudi njena čestilca, in da mora paziti nase, da se ne bi pokazala enemu bolj naklonjena nego drugemu. Brata pa sta morala vedno pomniti, da sta se zavezala, ne kazati svoje ljubezni, in da njuna sestrična Rozamunda ni bila več samo preprosta angleška lady, marveč po krvi Saladinovom povišanju kakor po krvi princezinja z Jutrovega, ki jo utegne usoda tako visoko povzdigniti, da je nobeden izmed njiju ne bo mogel doseči.

Dejali smo že, da se je strah našelil v gradu, kateremu se niso mogli odtegniti. Daleč na Jutrovem je obrnil mogočnega vladar svoje misli na ta angleški mirni dom in dekile svoje kraljevske krvi, ki je bivala v njem in se vmešavala v njegove vizije o bojih in zmagi njegove vere. Ni ga gnala samo prisega ali zgolj muhavost ali želja po vladi, marveč neka duševna nada ali potreba, da je sklenil pripeljati Rozamundo k sebi na lep način, ako bi bilo mogoče; ako ne, pa s silo. Doslej sta se že izjalovila obadva poizkusa; saj zdaj niso mogli več dvomiti, da je bil napad pri Mrtvaškem zalivu v ozki zvezi s to zadevo. In gotovo je bilo, da se bodo izvršili zopet in zopet drugi poizkusi, dokler sultan ne doseže svojega namena.

Grajski so bili zbog tega žalostni, najbolj žalosten izmed vseh pa je bil videti obraz starega viteza Andreja, ki so ga tlačile boleznj, spomini in bojazni. Z ozirom na to je bil Wulf vesel tega pota v Southminster, da nakupi vina.

Odjezdil je s priorjem in se smejal, kakor takrat, ko je spremljal Rozamundo proti cerkvi sv. Petra na Bregu, kamor je šla trgati

cvetlice.

Na vprašanje, kje biva tuji trgovci, ki prodaja vino, so jim pokazali hišo blizu cerkve. Tukaj so našli v zadnji sobi majhnega, krepkega moža z rdečo čepico na glavi, ki je sedel na blazini med dvema sodčkoma. Pred njim je stala množica ljudi, plemičev in drugih, ki so se dogovarjali z njim za vino, svilo in verzenje, ki ga je prodajal. Prodajalec je hitro opazil nova gosta in kmalu poizvedel, kdo da sta.

"Čiste čaše," je rekel v slabi francoščini sodarju, ki je stal poleg njega. "Čiste čaše, kajti tu prihajata svet mož in hraber vitez pokušat mojo pijačo. Ne človek, do vrha jih napolni, kajti na vrhu gore Trosidos ni niti sredi zime tako mrzlo kot tukaj, da ne omenim te vlažne megle, ki je taka kot v kakem brlogu," in mrzlo ga je izpreletelo, tako da je še tesneje ovil svoj dragoceni šal okoli sebe.

"Gospod opat, katerega pokusite najprej, rdečega ali rumenega? Rdeče je močnejše, rumeno pa je bolj drago in je pijača, kakršna se redko dobi. To vino je iz Kirenije. Pravijo, da je bilo to najljubše vino moje patrone sv. Helene, ko je obiskala otok Ciper ter prinesla seboj Dismov križ."

"Torej si ti kristjan?" ga vpraša prior.

"Mislim sem, da si nevernik."

"Da bi ne bil kristjan, ali bi obiskal to megleno vašo deželo, da trgujem z vinom, pijačo, ki je prepovedana muslimanom," je dejal tujec, razgrnil svoj šal in razkril srebrno razpelo na svojih širokih prsih. "Trgovci sem iz Famaguste na Cipru; ime mi je Georgios in pripadam grški cerkvi. Kaj pa pravite k temu vinu, sveti opat?"

Prior pokusi vino.

"Priatelj Georgios, to je v istini dobra pijača."

"To je namreč prav tista kapljica, ki jo je pila egiptovska kraljica Kleopatra z rimskim ljubimcem Antonijem, ki si o njem gotovo že slišal, ker si učen človek. Vi pa, gospod vitez, kaj pa pravite o črnem vinu — Mavro mu mi pravimo — ne o onem navadnem, marveč o tem-le, ki je že dvajset let v sodu?"

"Pokušal sem že slabše," je odgovoril Wulf ter mu pomolil svoj kozarec, da ga iznova napolni.

"Da, a nikoli ne pokusite boljšega, čeprav bi živeli tako dolgo kot blodeči žid. No, gospoda, ali bosta kaj naročila? Ako sta modra, naročita veliko, kajti tako ugodna prilžnost se vama težko da še kdaj nameri, to vino pa, bodisi rdeče ali črno, se bo držalo sto let."

Zatem se je začel dogovor za ceno na dolgo in široko. Da, enkrat sta skoraj že odšla, ne da bi kaj nakupila; ali trgovec Georgios ju je poklical nazaj in izjavil, da sprejme ponujeno ceno, ako vzameta še enkrat toliko množino vina, kakor sta ga hotela; on da se zaveže pripeljati jima vino na dom do božiča. Naposled sta vdarila v kupčijo ter se napotila proti domu, vsa srečna vsled darov, s katerimi je trgovec po jutroviski šegi združil svojo kupčijo. Priorju je dal zvitek svile, da si jo vporabi v obrobjenje olgarskega prta ali zastave; Wulfu pa ročaj za bodalo, lično izrezljan iz oljkinega lesa v podobi vspenjačevga se leva.

Dobro meso — Dobra postrežba

se dobi le v dobri mesnici. Pri nas dobite vedno najboljše sveže, kakor tudi prekajeno meso. Izdelujemo prave kranjske domače klobase, narejene po domačem receptu. — Se priporočam v naklonjenost!

MATH KREMESEC

SLOVENSKI MESAR

1912 West 22nd St.

Phone: Canal 6319.

Chicago, Ill.

PRIPOROČAMO ZA VARNO INVESTACIJO

6 % prve vknjižbe

(MORTGAGE)

6 % zlate bonde
od \$500 naprej

NA POLJUBNI TERMIN.

Denar pošiljamo brzojavnim potom v vse kraje Evrope za kar računamo le 50 centov.

PRISTOPITE K NAŠEMU HRANILNEMU BOŽIČNEMU KLUBU 1927.

Novak & Steiskal State Bank

1817-19 SO. LOOMIS ST., CHICAGO, ILL.

Phone: Roosevelt 3205-6-7.

Odprto ob ponedeljkih in sobotah od 9. ure zjutraj do 8. ure zvečer. — Druge dneve od 9. ure zjutraj do 5. večer.

Pred ognjem in tatovom.

so naše varnostne skrinjice vedno varne. V njih lahko hranite vse svoje vrednostne papirje, zavarovalne police, zemljiške prepise, bonde in sploh vse, kar je vredno hraniti. Iste so va vam vedno dostopne med uradnimi urami od 9. dop. do 3. pop. proti mali najemnini za \$3 na leto. Ključke hranite vi, tako da brez vašega ključa skrinjice nikdo ne more odpreti.

Tudi so vam na razpolago brezplačno privatne sobice, kjer lahko brez motenj in vmešavanja od strani drugih pregledate svoje papirje ali pa odstranite obrestne kupone na svojih bonlih.

Naši uradniki so vam z veseljem na razpolago pri posvetoivanju radi nakupa vrednostnih papirjev, kojih obrestna mera je višja od navadnih vlog in kojih varnost vam ne bo delala skrbi.

V vseh denarnih zadevah obrnite se z zaupanjem do nas. Naš kapital in rezervni sklad znaša več kot \$740.000.00.

JOLIET NATIONAL BANK

CHICAGO & CLINTON STS.,

Wm. Redmond, predsednik

JOLIET, ILL.

Chas. G. Pierce, kasir

Joseph Dundas, pomožni kasir

Artistične fotografije — Najnovejši okvirji.
POSEBNO POZORNOST DAJEMO SKUPINAM.

ILLINGTON STUDIO

of PHOTOGRAPHY

J. F. Glomb, lastnik

2006 WEST 22nd STREET

CHICAGO, ILL.

Phone Canal 1807

Kopiramo in povečujemo slike, slikamo tudi na roko v črnih in belih naravnih barvah. Izdelujemo vse kar spada v to stroko. — Slike jemljemo doma in zunaj.

Prinesite filme v izdelavo — Zaloga kamer in kodakov.

Zimske suknje in obleke

zimske usnjate telovnike, zimske srajce in spodnjo obleko, kape in klobuke, in vsakovrstna obuvla se dobijo vedno po najzmernejših cenah v slovenski trgovini

TRGOVINA Z MEŠANIM BLAGOM — OBLEKAMI IN OBUVALI.

Frank Opeka

502 — 10th STREET

WAUKEGAN, ILL.

Vsem Slovencem in bratom Hrvatom se priporoča za obilni obisk!

PISANO POLJE

Morske pošasti.

Če si bil kdaj na ribjem trgu kakega primorskega mesta, si opazil tamkaj med drugimi morskimi zakladi tudi veliko število raznih hobotnic in sip, ki se dajo pripraviti okusno kakor teletina. Sipe so sorodnice polžev in školjk in tvorijo posebno družino mehkužcev, takozvane glavonožce.

Splošno so bolj majhne ali srednje velike živali. Odkod pa potem, boš vprašal, stare pripovedke o morskih pošastih z velikanskimi šapami (lovkami), ki so nevarne ljudem in celo manjšim ladjam?

Najstarejše tako poročilo imamo od slavnega rimskega prirodopisca Plinija, ki opisuje v svoji knjigi Historia naturalis (knj. IX., pogl. 48), kako je pustošil orjaški polip pri Car-teji na Španskem ponoči ondote obmorske ribnike, pri čemer je preplezal vselej lesene ograje, napravljene v vodi. Le s težavo so pobili roparja in nesli njegovo glavo Lukulu. — Njegova ramena (lovke) so bila dolga 30 čevljev in ostanek strahonje je tehtal 700 funtov.

Podobne stvari poročajo iz srednjega veka severni učenjaki, n. pr. Olaf Magnus, Erich Pantoppidan in drugi. V svoji učenjaki nadutosti je obravnaval pred desetletji nemški naravoslovec Schleiden v zelo znani knjigi "Das Meer" (more) na str. 470. tudi stara poročila o morskih pošastih polipih.

In kako ravna ta dika učenjastva? Plinija zmerja za "staro klepetavo perico," gori omenjena učenjaka iz severa pa ožigava v prvi vrsti zato, ker sta nosila duhovski talar, kot človeka, ki sta bila ogoljufana sama, pa sta goljufala tudi druge; seveda pri tem lopne od strani tudi po katoliški Cerkvi, češ, "da se udaja nenaklonjena vsakemu opazovanju narave, najbolj norčavemu bab-jeverstvu."

In kaj pravi k tem olikanim opazkam Schleidenovim moderno naravoslovje? Čujte! Že l. 1853 je videl Steenstrup na jutlandskem obrežju sipo, ki jo je bilo vrglo morje na suho in je igela glavo veliko kot otrok.

Leta 1861 je opazil kapitan Bouyer pri Madejri orjaškega liganja. Bil je dolg 5 do 6 metrov brez osmero strahotnih, s prisedki posejanih lovk, ki so merile 5 do 6 čevljev. Njegovo težo so cenili na 40 stotov. Bil je rdeč kot opeka, strahotno so bulile njegove velikanske oči, gobec pa, zelo podoben papignemu kljunu, je bil dolg skoraj pol metra. Skušali so vjeti pošast v zanjko vrvi, streljali najo s puškami in jo obsipali s harpunami; pa zaman, zver se je potapljala nepoškodovana in se prikazovala zopet na drugem koncu ladje nad vodno gladino. Po dolgem prizadevanju se je vendarle posrečilo objeti telo z zanjko, potem ko so ji bili zadali veliko rano, iz katere sta vrela kri in pene in čuden duh po moški. Toda vrv je drsela ob sluzavem životu in se ustavila šele ob plavuti. Zdal izkušajo potegniti žival kvišku, toda vrv se zareže globoko v meso in odreže proč zadnji del trupa; pošast pade nazaj v morje in izgine za vselej. Pripljenjeni kos je tehtal 20 kg in so ga poslali akademiji znanosti v Pariz.

22. septembra 1877 je treščil hud vihar pri Novi Fundlandiji na suho orjaško sipo, koje truplo je bilo tri metre dolgo ter imelo 2 m v obsegu. Izmed 10 lovk (ramen), ki so bile posute z 2000 prisedki, sta imeli dve dolžino 9 m, ostalih 8 pa je merilo po 3 m. Očesi, zelo podobni volovskim, sta imeli

2 dm v premeru, bočna plavut je bila skoraj 1 m široka. Ko je prišla žival na breg, je še živel in bila temnordeča; ko so jo pa potegnili popolnoma na suho, je brzo poginila in telo in lovke so postale bele.

V novejšem času so meseca aprila 1896 dobili pri Drontheimu na Norveškem silovitega liganja (kalmar) na obrežju, drug tak eksemplar so pa privlekli na kopno ribiči iz daljave 75 km. S svojimi 3 m dolgimi lovkami se je bil oklenil čolna in bi ga bil skoraj potopil. (Naturw. Rundsch., 1897).

V pristanišču Kapstadta, na najbolj južnem koncu črne Afrike, je napala l. 1904 potapljavca Palma, ko je ravno imel posla v globočini 35 čevljev pod vodo, orjaška hobotnica (octopus), ki je ovila svoje lovke okoli nesrečnika. Ta ni imel pri sebi noža, da bi se branil, po sreči je pa še mogel potegniti za signalno vrvico. Ko ga privlečejo na vrh je bil popolnoma ovit od ostudne mrčine in se je komaj, komaj še zavedal. Le s težavo so ga oprostili pošasti, ki je merila nad 11 čevljev po dolžini in širini. — Tudi so že opetovano vjeli kite, kojih koža je kazala jasne odtiske prisedkov orjaških hobotnic, sledove titanskih bojev.

Poročila starih časov torej niso privlačena za lase iz oblakov. Res, da ne poznamo teh orjakov še popolnoma natančno, a najbrže tvorijo posebno živalsko vrsto, ki so ji dali ime "velehobotnic" — Archithis Steenstrup.

Ko bi znani učenjak Schleiden prirejal danes novo izdajo svoje knjige, bi moral sprejeti za kazen tudi posebno poglavje o velehobotnicah, kajti moderno raziskavanje ne more tajiti, da bivajo. — Fr. P.

— Merchants, advertise in "Amerikanski Slovenec."

REDEK KOLONIJALNI NOVEC.

Leta 1737 je bil v Granby, Conn., kovan posebne vrste bakreni novc v vrednosti treh pence. Na eni strani je nosil sliko jelena, z napisom: "Value Me as You Please" (Ceni me, kakor ti je drago). Na drugi strani so bili vdeleni trije kladiivi s kronami in sledečim napisom: "I am Good Copper."

(Jaz sem dober baker.) Trinerjevo grenko vino bi lahko imelo slična gesla, na primer: "Jaz sem dobro zdravilo. Ceni me, kakor si z menoj zadovoljen." V resnici je pa tudi vsakdo s Trinerjevim grenkim vinom zadovoljen. "Dover, O., 14. decembra. Trinerjevo grenko vino je zelo izborno zdravilo. Jaz sem imel želodčne neprilike dolgo časa, nič mi ni pomagalo, toda zdaj se počutim mnogo boljše. Sam Gerber." Ena steklenica \$1.25; stekleničico na poskušnjo vam pošljemo po prejemu 15 centov. Jos. Triner Co., 1333 So. Ashland Ave., Chicago, Ill. Vaš lekar-truplo je bilo tri metre dolgo ter imelo 2 m v obsegu. Izmed 10 lovk (ramen), ki so bile posute z 2000 prisedki, sta imeli dve dolžino 9 m, ostalih 8 pa je merilo po 3 m. Očesi, zelo podobni volovskim, sta imeli podobni volovskim, sta imeli

TISKARNA
AMERIKANSKI SLOVENEK

Izvršuje vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela, kakor društvene uradne tiskovine, zlasti pisemski papir in kuverte z naslovi društev, trgovcev, ali posameznikov. — Tiskamo za društva in organizacije pravila, predstavljamo iz slovenščine na angleščino in obratno, kakor tudi v druge jezike.

ZA NAS NI NOBENO NAROČILO PREMALO — NOBENO PREVELIKO.

Amerikanski Slovenec

1849 W. 22nd ST., CHICAGO, ILL.